

заява с желанията на своя ездач, Левиатана, или на неговите „подръчни средства“ – било то официално или неформално действащи, репресивно-санкциониращи механизми. В този смисъл съдбата на рома е подобна на горчивата участ на коня – отделен, покорен и експлоатиран, без съобразяване с неговите желания и възможности.

За циганина конят е не само символ на много житейски трагизми, на сполетяващата собствената му биографичност и историчност драматичност на човешката (етнично обогрена) екзистенциалност. За него той е и метафоричният образ, идеалният портрет на дължимото и потребното, на изискуемото и възкресяването като идеал. Защото той е преди всичко символ на движението, на възможността за преодоляване на пространствеността – природната и социалната. Конският бяг, носейки във и чрез себе си цялата естетическа привлекателност на пулсиращото, ставащото, извършващото се движение, на откъсването и превъзможването на гравитацията на земята, на преодоляването на нейните битийни препятствия, символизира многозначно.

Неслучайно с толкова възторг и дълбока емоционална наслада се наблюдава конският галоп. Неслучайно толкова внимателно се приковават погледите към всяка част от корпуса на коня в процеса на това движение във и през пространството. Нима конската развята грива не прилича (а защо не и да символизира) на знамето на една самоличност, прекосяваща неудържимо пространствеността, прескачайки устремено и самоуверено препятствията, носеща се подобно неудържима от нищо стихия, откъсваща се от застоя, от това тук и сега и даваща живот и наличност на онова там и тогава, някъде във времето и пространството, което се желае? Нима тропотът, кълтежът и искрометността на чаткащите копита на понесения във вихрен бяг кон не са своеобразни символични, метафорични образи на онова изконно, вековечно жадувано от рома състояние да бъде чуто, забелязано, да му се обърне внимание с възхита, да се порадват и другите на неговите постижения, да остави със светлината на своите постъпки почерка на своето присъствие в битийността? Нима той не иска подобно на галопиращия красавец да отдели себе си от оставащия под и далече зад него прах на историческата забрава, на социалната равнодушност, на трагизма на едно минало, което с прос-